

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และลำดับในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการเสนอผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ความถี่

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไป แบ่งได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

1.1 ครูผู้สอน ได้แก่ ประสบการณ์ในการอบรมหรือสัมมนา เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน เหตุผลที่ต้องปฏิบัติการสอน (ภาพที่ 2 – 7)

1.2 นักเรียน ได้แก่ เพศ ระดับชั้นที่ปฏิบัติโครงการ การตัดสินใจเลือกโครงการอาชีพ (ภาพที่ 8 – 10)

2. การจัดการเรียนการสอน (ตารางที่ 3)

ตอนที่ 2 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่ม 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร (ตารางที่ 4)

1. การลงทะเบียนเป็นวิชาบังคับเลือก วิชาพื้นฐานอาชีพในด้านการนำหลักสูตรมาใช้ในการสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล (ตารางที่ 5 – 6 – 7)

2. รูปแบบการลงทะเบียนเป็นวิชาเลือกเสรี วิชาอาชีพ ในด้านการนำหลักสูตรมาใช้ในสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล (ตารางที่ 8 – 9 – 10)

3. รูปแบบการลงทะเบียนเป็นกิจกรรมอิสระ ในด้านการนำหลักสูตรมาใช้ในสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล (ตารางที่ 11 – 12 – 13)

ตอนที่ 3 ปัญหา วิธีแก้ไข และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่ม 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ในด้านเวลา ด้านจำนวนกลุ่มนักเรียน ด้านสถานที่ ด้านข้อจำกัดของลักษณะโครงการอาชีพ ด้านอื่น ๆ ที่ครูผู้สอนเห็นว่าเกี่ยวข้องเสนอเป็นความเรียง (ตารางที่ 14 – 15 – 16)

ตอนที่ 4 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่ม 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ในด้านเก่ง ด้านดี และด้านมีความสุข (ตารางที่ 17 – 18 – 19 – 20)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

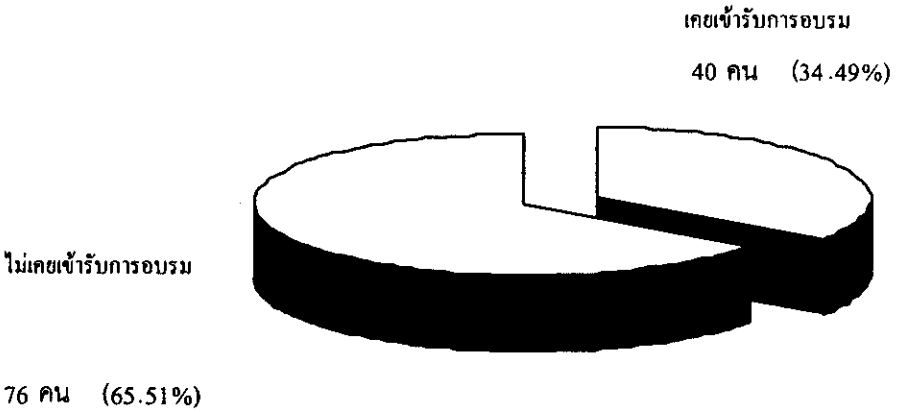
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงได้ดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปแบ่งได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

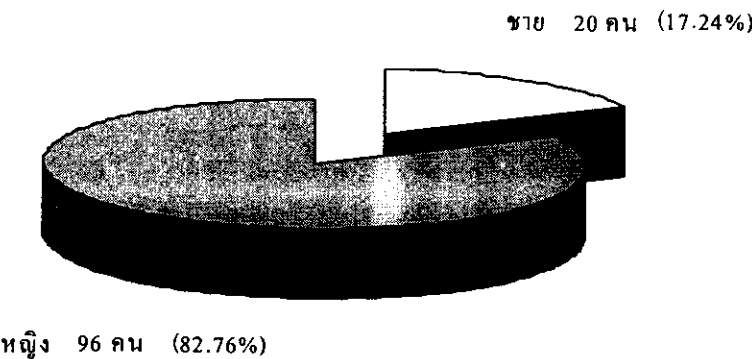
1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูผู้สอน ในการวิเคราะห์ผลโดยจำแนกรายละเอียดของข้อมูลที่เกี่ยวข้องรวบรวมมาได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพ จำนวน 116 คน จำแนกตามประสบการณ์ในการอบรมหรือสัมมนา เพศ อายุ วุฒิต่างการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน เหตุผลที่ต้องปฏิบัติการสอน มีดังนี้ (ภาพที่ 2 – 7)

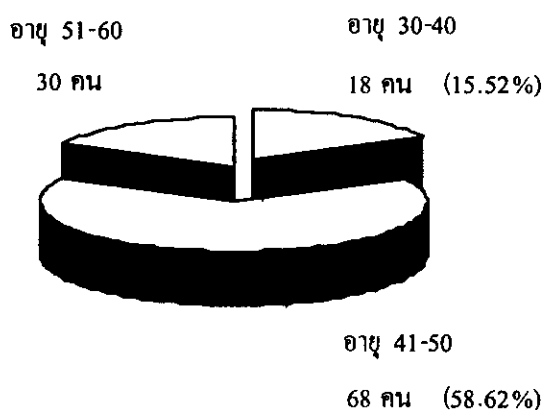
ภาพที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของครูผู้สอนวิชาโครงการอาชีพ จำแนกตามประสบการณ์ในการเข้าอบรม หรือสัมมนาเกี่ยวกับการปฏิบัติโครงการอาชีพ

จากภาพที่ 2 พบว่า ผู้ไม่เคยเข้ารับการอบรมมีร้อยละ 65.51 ส่วนผู้เคยเข้ารับการอบรมมีร้อยละ 34.49

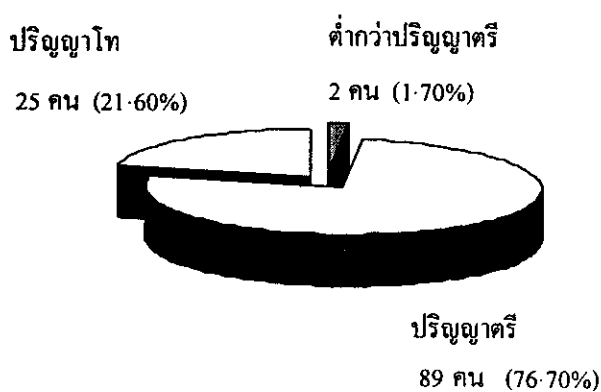
ภาพที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของครูผู้สอนวิชาโครงการอาชีพ จำแนกตามเพศ

จากภาพที่ 3 พบว่า ครูผู้สอนวิชาโครงการงานอาชีพ ร้อยละ 82.76 เป็นเพศหญิง ส่วนที่เหลือร้อยละ 17.24 เป็นเพศชาย

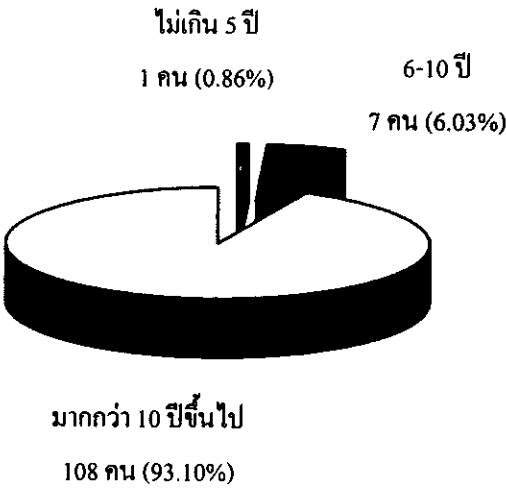
ภาพที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของครูผู้สอนวิชาโครงการงานอาชีพ จำแนกตามอายุ

จากภาพที่ 4 พบว่า ร้อยละ 25.86 มีช่วงอายุระหว่าง 51-60 ร้อยละ 58.62 มีช่วงอายุระหว่าง 41-50 ร้อยละ 15.52 มีช่วงอายุระหว่าง 30-40

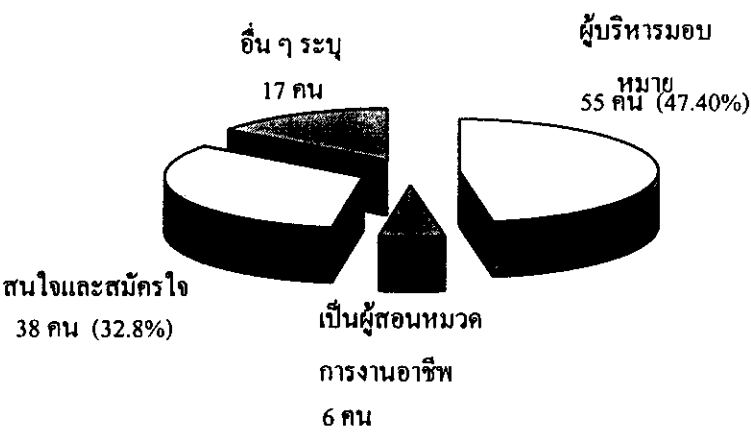
ภาพที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของครูผู้สอนวิชาโครงการงานอาชีพ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

จากแผนภูมิที่ 5 พบว่า ครูผู้สอนวิชาโครงการงานอาชีพร้อยละ76.70 มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 21.60 มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท และร้อยละ 1.70 มีวุฒิทางการศึกษาค่ำกว่าระดับปริญญาตรี

ภาพที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของครูผู้สอนวิชาโครงการงานอาชีพ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

จากแผนภูมิที่ 6 พบว่า ด้านประสบการณ์ในการสอนของครูผู้สอนวิชาโครงการงานอาชีพ ร้อยละ 93.1 สอนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 6.03 มีประสบการณ์ 6-10 ปี และร้อยละ 0.86 มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี

ภาพที่ 7 แสดงจำนวนร้อยละของครูผู้สอนวิชาโครงการงานอาชีพ จำแนกตามสาเหตุที่ปฏิบัติ การสอนวิชาโครงการงานอาชีพ

จากภาพที่ 7 พบว่า สาเหตุของการปฏิบัติการสอนวิชาโครงการงานอาชีพของครู ร้อยละ 47.40 ผู้บริหารมอบหมาย รองลงมาร้อยละ 32.8 สนใจและสมัครใจ ร้อยละ 5.20 เป็นผู้สอนหมวดการงานอาชีพ และที่เหลือร้อยละ 14.7 หลักสูตรกำหนดให้เปิดสอน

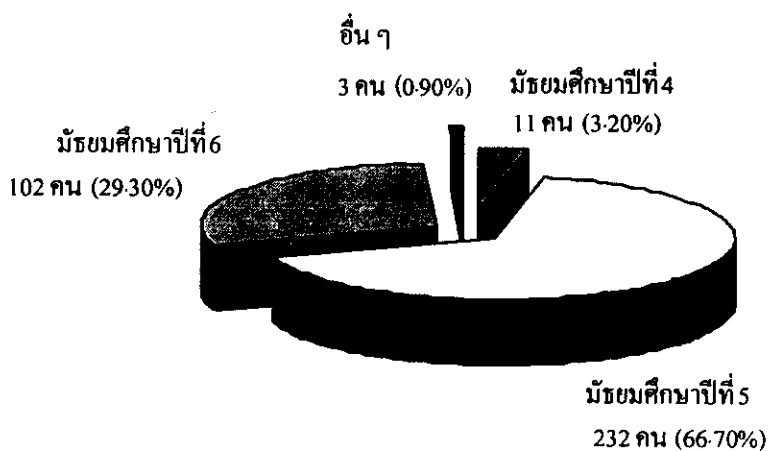
1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียน ผลการเก็บรวบรวม ข้อมูลจากกลุ่มประชากรทั้งหมด 357 คน ได้รับแบบสอบถามคืน 348 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.48 ในการวิเคราะห์ผลโดยจำแนกรายละเอียดของข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับความพึงพอใจจากการจัดการเรียนการสอนวิชา โครงการงานอาชีพ จำนวน 348 คน จำแนกตามเพศ ระดับชั้นที่ทำโครงการงานอาชีพ การตัดสินใจทำ โครงการงานอาชีพอยู่ ดังนี้ (ภาพที่ 8 – 10)

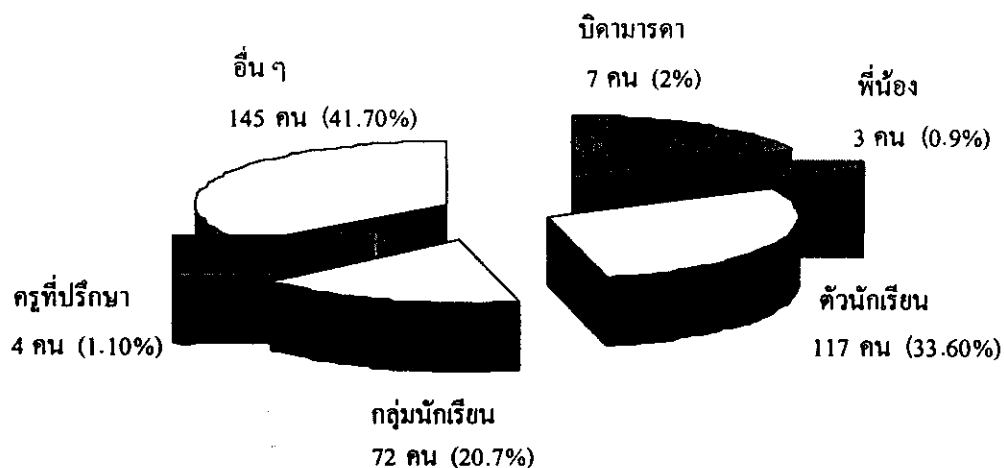
ภาพที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่เรียนวิชาโครงการงานอาชีพ จำแนกตามเพศ

จากภาพที่ 8 พบว่า นักเรียนที่เรียนวิชาโครงการอาชีพร้อยละ 52 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 48 เป็นเพศชาย

ภาพที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่เรียนวิชาโครงการอาชีพ จำแนกตามระดับชั้นที่ทำโครงการ

จากภาพที่ 9 พบว่า ระดับชั้นที่ทำโครงการอาชีพ ร้อยละ 66.70 เป็นนักเรียนชั้นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 29.30 เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 3.20 เป็นนักเรียนชั้นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และร้อยละ 0.90 เป็นนักเรียนที่บางโรงเรียนมีการเปิดสอนในระดับระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ภาพที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่เรียนวิชาโครงการอาชีพ จำแนกตาม การตัดสินใจเลือกโครงการอาชีพ

จากภาพที่ 10 พบว่า การตัดสินใจเลือกโครงการ ร้อยละ 41.70 มาจากบิดามารดา กลุ่มนักเรียน และตัวนักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร้อยละ 33.60 ตัวนักเรียนตัดสินใจเอง จากความถนัดและความสนใจ ร้อยละ 20.7 กลุ่มนักเรียนร่วมกันตัดสินใจก่อนเลือกลักษณะของ โครงการอาชีพที่จะปฏิบัติ

จากการวิเคราะห์การจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพ สำหรับผู้เรียนตาม หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การการศึกษา ขั้นพื้นฐาน 15 โรงเรียน จำนวนโรงเรียนที่เลือกลงทะเบียนเรียนเป็นวิชาบังคับเลือก วิชาพื้นฐานอาชีพ มีจำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนนนทรีวิทยา โรงเรียนวัดสระเกษ โรงเรียนพุทธจักรวิทยา โรงเรียนศรีอยุธยา โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย โรงเรียนมัธยมคันพิทยา โรงเรียนเทพศิรินทร์ โรงเรียนที่ลงทะเบียนเป็นวิชาเลือกเสรี วิชาอาชีพ มีจำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดสุทธ วราราม โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคมน และโรงเรียนที่ลงทะเบียนเป็นกิจกรรมอิสระ มีจำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒารามในพระบรมราชินูปถัมภ์ โรงเรียนยานนาวา เวศ วิทยาควม โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย โรงเรียนสายปัญญาในพระบรมราชินูปถัมภ์ โรงเรียนเตรียม อุดมศึกษา โรงเรียนไทรมิตรวิทยาลัย (ตารางที่ 3 - 4)

2. ผลการศึกษากิจการจัดการเรียนการสอน (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามลักษณะการจัดการเรียนการสอน

การจัด การเรียนการสอน	โรงเรียน	ร้อยละ	โรงเรียน
วิชาบังคับเลือก วิชาพื้นฐานอาชีพ	7	46.67	1. นนทบุรีวิทยา 2. เทพศิรินทร์ 3. วัดสระเกษ 4. พุทธจักรวิทยา 5. ศรีอยุธยา 6. สันติราษฎร์วิทยาลัย 7. มัธยมสันพิทยา
วิชาเลือกเสรี วิชาอาชีพ	2	13.33	1. วัดสุทธสุวรรณาราม 2. เจ้าพระยาวิทยาคม
กิจกรรมอิสระ	6	40.00	1. สตรีวัดมหาพฤฒารามในพระบรม ราชินีปัทมภ์ 2. ยานนาวาวิทยาคม 3. สตรีศรีสุริโยทัย 4. สายปัญญาในพระบรมราชินีปัทมภ์ 5. เตรียมอุดมศึกษา 6. ไตรมิตรวิทยาลัย

จากตารางที่ 3 พบว่า โรงเรียนจากการลงทะเบียนเป็นวิชาบังคับเลือก วิชาพื้นฐานอาชีพ มีจำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนนนทบุรีวิทยา โรงเรียนเทพศิรินทร์ โรงเรียนวัดสระเกษ โรงเรียนพุทธจักรวิทยา โรงเรียนศรีอยุธยา โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย และโรงเรียนมัธยมสันพิทยา จากการลงทะเบียนเป็น วิชาเลือกเสรี วิชาอาชีพ มีจำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดสุทธสุวรรณาราม และโรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม จากการลงทะเบียนเป็นกิจกรรมอิสระ มีจำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม โรงเรียนยานนาวาวิทยาคม โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย โรงเรียนสายปัญญา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา และโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

ตอนที่ 2 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรูปแบบการจัดการเรียนการสอน วิชาโครงการอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่ม 2 สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ในการนำหลักสูตรมาใช้ในสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล (ตารางที่ 4 - 13)

ตารางที่ 4 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพใน 3 ด้าน

ลักษณะการลงทะเบียนเรียนวิชาโครงการอาชีพ	การจัดการเรียนการสอน								ระดับความคิดเห็น
	การนำหลักสูตรมาใช้		การจัดการเรียนการสอน		การวัดผลและประเมินผล		รวม		
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
วิชาบังคับเลือก	3.51	0.95	3.92	0.75	3.95	0.70	3.79	0.80	มาก
วิชาเลือกเสรี	3.42	0.99	3.79	0.80	3.89	0.73	3.70	0.84	มาก
กิจกรรมอิสระ	3.41	1.03	3.80	0.86	3.61	1.01	3.41	0.97	ปานกลาง
	N = 33		N = 24		N = 59		N = 116		

จากตารางที่ 4 พบว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยรวมแบบวิชาบังคับเลือกและแบบวิชาเลือกเสรีอยู่ในระดับมาก และแบบกิจกรรมอิสระอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้าน พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมากทุกแบบ ส่วนด้านการนำหลักสูตรไปใช้นั้นอยู่ในระดับมากเพียงแบบเดียว คือแบบวิชาบังคับเลือก โดยสรุปพบว่าครูผู้สอนเห็นด้วยกับการลงทะเบียนเรียนแบบวิชาบังคับเลือก

1. การลงทะเบียนแบบวิชาบังคับเลือก วิชาพื้นฐานอาชีพ ด้านการนำหลักสูตรมาใช้
การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล (ตารางที่ 5 – 6 – 7)

ตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูกลุ่มที่มีการจัด
การเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพแบบวิชาบังคับเลือก ด้านการนำหลักสูตร
 มาใช้ในสถานศึกษา

ด้านการนำหลักสูตรมาใช้ในสถานศึกษา	ระดับ ความคิดเห็น		การแปล ความ
	$\bar{X}$	SD	
1. การเปิดสอนวิชาโครงการอาชีพ โดยการลงทะเบียนเป็นวิชา พื้นฐานอาชีพบังคับ 3 หน่วย มีความเหมาะสมเพียงใด	3.64	1.06	มาก
2. การเปิดสอนวิชาโครงการอาชีพ โดยการลงทะเบียนเป็นวิชาเลือก เสรี วิชาอาชีพ จำนวนไม่น้อยกว่า 3 หน่วยการเรียนมีความเหมาะสม เพียงใด	3.58	0.94	มาก
3. การลงทะเบียนเรียนในลักษณะการลงทะเบียนเป็นกิจกรรมอิสระมี ความเหมาะสมเพียงใด	2.94	1.46	ปาน กลาง
4. ก่อนการดำเนินงานท่านมีการเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน และ ทำการศึกษาลึกซึ้งถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำโครงการ อาชีพ	3.85	0.83	มาก
5. ท่านดำเนินการสอนสอดคล้องกับเป้าหมาย และทักษะให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้ตามคำอธิบายรายวิชา ช 041 การปฏิบัติโครงการอาชีพ	3.85	0.71	มาก
6. วิชาโครงการอาชีพไม่มีรูปแบบการสอนที่แน่นอน รวมถึงครูยังไม่ เข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเท่าที่ควร	3.18	1.16	ปาน กลาง
7. ครูผู้สอน ยังไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ สร้างโครงการ ตามที่คุณเรียนมีความถนัด มีความสนใจ และมีความสามารถเท่าที่ควร	3.06	0.93	ปาน กลาง
8. การดำเนินงานปฏิรูปโครงการนั้น ยังคงใช้แนวเส้นประ คือสามารถ ปรับเปลี่ยนได้ตลอด ซึ่งจะก่อให้เกิดความหลากหลายภายใต้การปฏิรูป	3.79	0.65	มาก
9. ผลการดำเนินการที่ผ่านมาโรงเรียนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร	3.70	0.85	มาก
รวม	3.51	0.95	มาก

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณารายข้อปรากฏว่าการลงทะเบียนแบบวิชาบังคับเลือกวิชาพื้นฐานอาชีพ จากการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการงานอาชีพ ด้านการนำหลักสูตรมาใช้ อยู่ในระดับมากแทบทุกรายการ ยกเว้น ความเหมาะสมของการลงทะเบียนเรียนแบบกิจกรรมอิสระ มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.94$) วิชาโครงการงานอาชีพไม่มีรูปแบบการสอนที่แน่นอน รวมถึงครูยังไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเท่าที่ควร ($\bar{X} = 3.18$) และครูผู้สอน ยังไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ สร้างโครงการงานตามที่ผู้เรียนมีความถนัด มีความสนใจ และมีความสามารถเท่าที่ควร ($\bar{X} = 3.06$) ซึ่งครูผู้สอนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการปฏิบัติในการนำหลักสูตรมาใช้ ที่ครูผู้สอนปฏิบัติมากเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ข้อ 4 คือ การเตรียมพร้อมในทุก ๆ ด้าน และทำการศึกษาอย่างลึกซึ้งถึงความเข้าใจเกี่ยวกับการทำโครงการงานอาชีพก่อนการดำเนินงาน 3 ($\bar{X} = 3.85$) และ ข้อ 5 คือ การสอนมีความสอดคล้องกับเป้าหมาย และทักษะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามคำอธิบายรายวิชา ช 041 การปฏิบัติโครงการงานอาชีพ ($\bar{X} = 3.85$)

เมื่อพิจารณาโดยรวม ปรากฏว่าครูผู้สอนมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการงานอาชีพ ด้านการนำหลักสูตรมาใช้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$)

ตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูกลุ่มที่มีการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงงานอาชีพแบบบังคับเลือก ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น		การแปลความ
	$\bar{X}$	SD	
1. ท่านใช้ความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษา / แนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาโครงงานอาชีพ	3.97	0.64	มาก
2. ท่านแนะนำโครงงานอาชีพที่ผู้เรียนเลือกปฏิบัติ ต้องเป็นงานอาชีพสุจริตที่มีอยู่ในท้องถิ่น หรืองานอาชีพที่เป็นความต้องการของผู้เรียน	4.21	0.70	มาก
3. ท่านให้การนิเทศ ช่วยเหลือ ดูแล แนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตั้งแต่วันแรกที่เริ่ม โครงงานจนกระทั่งถึงวันสุดท้ายของการทำโครงงาน	4.30	0.77	มาก
4. ท่านช่วยแก้ปัญหา ร่วมวางแผนในการทำงาน การตัดสินใจ หรือ กระตุ้นเมื่อพบข้อบกพร่อง และให้กำลังใจอย่างใกล้ชิด เมื่อพบว่าผู้เรียนในความดูแลของท่านมีปัญหาเป็นบางครั้ง	4.18	0.64	มาก
5. ท่านให้ความสำคัญกับการดำเนินงานอย่างถูกต้องตามกระบวนการประกอบอาชีพ (กระบวนการประกอบอาชีพ เริ่มต้นจากการวิเคราะห์ วางแผน ลงมือปฏิบัติตามแผน การประเมินและปรับปรุงการปฏิบัติงาน ได้ผลผลิต นำผลผลิตไปจำหน่ายและมีรายได้ตอบแทน)	4.15	0.76	มาก
6. ท่านให้ความสำคัญกับขั้นตอนการบันทึกการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องของผู้เรียน	4.15	0.80	มาก
7. ท่านมีการติดตามการทำงานของผู้เรียนในความดูแลอย่างใกล้ชิด เปิดโอกาสให้เด็กได้มีการอภิปรายปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานหรือรายงานความก้าวหน้าของงานเป็นระยะ ๆ	4.21	0.60	มาก
8. ท่านมีการส่งเสริมให้นำทรัพยากรในท้องถิ่น มาใช้ประกอบการเรียนการสอนกลุ่มวิชาโครงงานอาชีพ	3.80	0.77	มาก
9. ท่านมีส่วนช่วย แนะนำ หรือติดต่อเชิญวิทยากรที่มีความสามารถเฉพาะมาให้ความรู้	3.50	0.76	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระดับ ความคิดเห็น		การแปล ความ
	$\bar{X}$	SD	
10. การดำเนินโครงการ ท่านได้รับความช่วยเหลืออย่างเป็น กัลยาณมิตรระหว่างครูด้วยกัน ทั้งด้านเอกสาร และความรู้เฉพาะทาง	3.91	0.72	มาก
11. ท่านคิดว่าครูได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้ความช่วยเหลือ ทั้งด้านสถานที่ภายในโรงเรียน รวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้รับจากฝ่ายบริหารอย่างเพียงพอ	3.36	0.90	ปานกลาง
12. ท่านคิดว่าเวลาเป็นปัญหาในการดำเนินการโครงการอาชีพ	3.64	0.91	มาก
13. ท่านได้นำผลจากการประเมินผลการปฏิบัติโครงการอาชีพมา ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.76	0.66	มาก
14. ท่านให้โอกาสนักเรียนนำเสนอผลงานที่สร้างขึ้น โดยจัดแฟ้ม โครงการจัดนิทรรศการหรืออื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	3.70	0.81	มาก
รวม	3.92	0.75	มาก

จากตารางที่ 6 เมื่อพิจารณารายข้อปรากฏว่ารูปแบบการลงทะเบียนแบบวิชาบังคับเลือก วิชาพื้นฐานอาชีพ จากการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพ ด้านการจัดการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากเกือบทุกรายการ และปฏิบัติมาเป็นอันดับ 1 คือ การนิเทศ ช่วยเหลือ ดูแล แนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตั้งแต่วันที่เริ่มโครงการจนกระทั่งถึงวันสุดท้ายของการทำโครงการ ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา คือการให้ความสำคัญกับการดำเนินงานอย่างถูกต้องตามกระบวนการประกอบอาชีพ (กระบวนการประกอบอาชีพ เริ่มต้นจากการวิเคราะห์วางแผน ลงมือปฏิบัติตามแผน การประเมินและปรับปรุงการปฏิบัติงาน ได้ผลผลิต นำผลผลิตไปจำหน่ายและมีรายได้ตอบแทน) ($\bar{X} = 4.21$)

เมื่อพิจารณาโดยรวม ปรากฏว่าครูผู้สอนมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพ ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$)

ตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูกลุ่มที่มีการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงงานอาชีพแบบบังคับเลือก ด้านการวัดผลและประเมินผล

ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระดับความคิดเห็น		การแปลความ
	$\bar{X}$	SD	
1. ท่านมีการแจ้งหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ	4.30	0.56	มาก
2. ท่านให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผลแก่ผู้เรียน	4.06	0.56	มาก
3. ท่านมีการประเมินผลก่อนทำงานด้วยแบบประเมินการเขียนโครงงานและแบบฟอร์มการให้คะแนน	3.73	0.84	มาก
4. ท่านมีการประเมินผลระหว่างการทำงานด้วยแบบสังเกตแบบบันทึกการปฏิบัติงาน แบบรายงานความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	3.94	0.75	มาก
5. ท่านมีการประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นการทำงานด้วยแบบประเมินผลงานหรือชิ้นงาน แบบประเมินคุณลักษณะของนักเรียน แบบทดสอบวัดความรู้ในเรื่องการปฏิบัติโครงงาน	4.00	0.71	มาก
6. ท่านประเมินผลด้วยการประเมินที่หลากหลายโดยครูกลุ่มผู้เรียน เพื่อน ผู้ปกครอง และผู้สนใจอื่น ๆ ที่ปฏิบัติโครงงาน	3.67	0.74	มาก
7. ท่านมีการนำผลที่ได้จากการประเมิน ไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงงานในครั้งต่อไป	3.97	0.73	มาก
รวม	3.95	0.70	มาก

จากตารางที่ 7 เมื่อพิจารณารายข้อปรากฏว่ารูปแบบการลงทะเบียนแบบวิชาบังคับเลือกวิชาพื้นฐานอาชีพ จากการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงงานอาชีพ ด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมากทุกรายการ และปฏิบัติมากเป็นอันดับ 1 คือการแจ้งหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา คือการให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผลแก่ผู้เรียน

เมื่อพิจารณาโดยรวม ปรากฏว่าครูผู้สอนมีความคิดว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงงานอาชีพ ด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$)

2. การลงทะเบียนแบบวิชาเลือกเสรี วิชาอาชีพ ด้านการนำหลักสูตรมาใช้ การจัด
การเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผล (ตารางที่ 8 – 9 - 10)

ตารางที่ 8 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูต่อการจัดการเรียน
การสอนวิชาโครงงานอาชีพแบบวิชาเลือกเสรี ด้านการนำหลักสูตรมาใช้ในสถานศึกษา

ด้านการนำหลักสูตรมาใช้ในสถานศึกษา	ระดับ ความคิดเห็น		การแปล ความ
	$\bar{X}$	SD	
1. การเปิดสอนวิชาโครงงานอาชีพ โดยการลงทะเบียนเป็นวิชา พื้นฐานอาชีพบังคับ 3 หน่วย มีความเหมาะสมเพียงใด	3.29	1.12	ปานกลาง
2. การเปิดสอนวิชาโครงงานอาชีพ โดยการลงทะเบียนเป็นวิชา เลือกเสรี วิชาอาชีพ จำนวนไม่น้อยกว่า 3 หน่วยการเรียนมีความ เหมาะสมเพียงใด	3.67	0.92	มาก
3. การลงทะเบียนเรียนในลักษณะการลงทะเบียนเป็นกิจกรรม อิสระมีความเหมาะสมเพียงใด	3.21	1.38	ปานกลาง
4. ก่อนการดำเนินงานท่านมีการเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน และทำการศึกษาอย่างลึกซึ้งถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำ โครงงานอาชีพ	3.71	0.91	มาก
5. ท่านดำเนินการสอนสอดคล้องกับเป้าหมาย และทักษะให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ตามคำอธิบายรายวิชา ช 041 การปฏิบัติโครงงานอาชีพ	3.71	0.86	มาก
6. วิชาโครงงานอาชีพไม่มีรูปแบบการสอนที่แน่นอน รวมถึงครูยังไม่ เข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเท่าที่ควร	2.92	1.18	ปานกลาง
7. ครูผู้สอน ยังไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ สร้างโครงงาน ตามที่คุณเรียนมีความถนัด มีความสนใจ และมีความสามารถเท่าที่ควร	3.04	0.86	ปานกลาง
8. การดำเนินงานปฏิรูปโครงงานนั้น ยังคงใช้แนวเส้นประ คือ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอด ซึ่งจะก่อให้เกิดความหลากหลาย ภายใต้การปฏิรูป	3.75	0.85	มาก
9. ผลการดำเนินการที่ผ่านมาโรงเรียนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร	3.46	0.89	ปานกลาง
รวม	3.42	0.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 เมื่อพิจารณารายข้อปรากฏว่าการลงทะเบียนแบบวิชาเลือกเสรี วิชาอาชีพ จากการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพ ด้านการนำหลักสูตรมาใช้ อยู่ในระดับมากและ ปานกลางในระดับที่เกือบเท่ากัน โดยในระดับที่มากมี 4 ข้อ และปานกลาง 5 ข้อ สำหรับการปฏิบัติ ด้านการนำหลักสูตรมาใช้ที่มากเป็นอันดับ 1 มี คือ การดำเนินงานปฏิรูปโครงการนั้น ยังคงใช้ แนวเส้นประ คือสามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอด ซึ่งจะก่อให้เกิดความหลากหลายภายใต้การปฏิรูป ($\bar{X} = 3.75$)

เมื่อพิจารณาโดยรวม ปรากฏว่าครูผู้สอนมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวิชา โครงการอาชีพ ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$)

ตารางที่ 9 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูต่อแบบการจัด การเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพแบบวิชาเลือกเสรี ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น/ ระดับการปฏิบัติ		การแปล ความ
	$\bar{X}$	SD	ครูผู้สอน
1. ท่านใช้ความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษา / แนะนำเกี่ยวกับ กิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาโครงการอาชีพ	3.79	0.66	มาก
2. ท่านแนะนำโครงการอาชีพที่ผู้เรียนเลือกปฏิบัติ ต้องเป็นงานอาชีพ สุจริตที่มีอยู่ในท้องถิ่น หรือนงานอาชีพที่เป็นความต้องการของผู้เรียน	4.08	0.78	มาก
3. ท่านให้การนิเทศ ช่วยเหลือ ดูแล แนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนตั้งแต่วันแรกที่เริ่ม โครงการจนกระทั่งถึงวันสุดท้าย ของการทำโครงการ	4.13	0.80	มาก
4. ท่านช่วยแก้ปัญหา ร่วมวางแผนในการทำงาน การตัดสินใจ หรือ กระตุ้นเมื่อพบข้อบกพร่อง และให้กำลังใจอย่างใกล้ชิด เมื่อพบว่า ผู้เรียนในความดูแลของท่านมีปัญหาเป็นบางครั้ง	4.17	0.70	มาก
5. ท่านให้ความสำคัญกับการดำเนินงานอย่างถูกต้องตามกระบวนการ ประกอบอาชีพ (กระบวนการประกอบอาชีพ เริ่มต้นจากการวิเคราะห์ วางแผน ลงมือปฏิบัติตามแผน การประเมินและปรับปรุงการ ปฏิบัติงาน ได้ผลผลิต นำผลผลิตไปจำหน่ายและมีรายได้ตอบแทน)	4.00	0.83	มาก
6. ท่านให้ความสำคัญกับขั้นตอนการบันทึกการปฏิบัติงานอย่าง ต่อเนื่องของผู้เรียน	4.13	0.80	มาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระดับความถี่เห็น/ ระดับการปฏิบัติ		การแปล ความ
	$\bar{X}$	SD	ครูผู้สอน
7. ท่านมีการติดตามการทำงานของนักเรียนในความดูแลอย่างใกล้ชิด เปิดโอกาสให้เด็กได้มีการอภิปรายปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานหรือ รายงานความก้าวหน้าของงานเป็นระยะ ๆ	4.17	0.70	มาก
8. ท่านมีการส่งเสริมให้นัาทรัพยากรในท้องถิ่น มาใช้ประกอบการ เรียนการสอนกลุ่มวิชาโครงการอาชีพ	3.75	0.85	มาก
9. ท่านมีส่วนช่วย แนะนำ หรือติดต่อเชิญวิทยากรที่มีความ สามารถเฉพาะมาให้ความรู้	3.17	0.96	ปานกลาง
10. การดำเนินโครงการ ท่านได้รับความช่วยเหลืออย่างเป็นกัลยาณมิตร ระหว่างครูด้วยกัน ทั้งด้านเอกสาร และความรู้เฉพาะทาง	3.96	0.75	มาก
11. ท่านคิดว่าครูได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้ความช่วยเหลือ ทั้งด้านสถานที่ภายในโรงเรียน รวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้รับจากฝ่ายบริหารอย่างเพียงพอ	3.08	0.83	ปานกลาง
12. ท่านคิดว่าเวลาเป็นปัญหาในการดำเนินการ โครงการอาชีพ	3.33	0.92	ปานกลาง
13. ท่านได้นำผลจากการประเมินผลการปฏิบัติโครงการอาชีพมา ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.71	0.62	ปานกลาง
14. ท่านให้โอกาสนักเรียนนำเสนอผลงานที่ทำขึ้น โดยจัดแฟง โครงการ จัดนิทรรศการหรืออื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	3.63	0.64	มาก
รวม	3.79	0.80	มาก

จากตารางที่ 9 เมื่อพิจารณารายข้อ ปรากฏว่ารูปแบบการลงทะเบียนแบบวิชาเลือกเสรี
วิชาอาชีพ จากการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพ ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ใน
ระดับมากแทบทุกรายการ ยกเว้น การมีส่วนช่วย แนะนำ หรือติดต่อเชิญวิทยากรที่มีความสามารถ
เฉพาะมาให้ความรู้ ($\bar{X} = 3.17$) ครูได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้ความช่วยเหลือทั้งด้านสถานที่
ภายในโรงเรียน รวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้รับจากฝ่ายบริหารอย่างเพียงพอ

($\bar{X} = 3.08$) เวลาเป็นปัญหาในการดำเนินการโครงการอาชีพ ($\bar{X} = 3.33$) สำหรับการปฏิบัติในด้านการจัดการเรียนการสอนที่ครู ผู้สอนปฏิบัติมากเป็นอันดับ 1 คือ การคิดตามการทำงานของผู้เรียน ในความดูแลอย่างใกล้ชิด เปิดโอกาสให้เด็กได้มีการอภิปรายปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานหรือ รายงานความก้าวหน้าของงานเป็นระยะ ๆ ($\bar{X} = 4.17$)

เมื่อพิจารณาโดยรวม ปรากฏว่าครูผู้สอนมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพ ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$)

ตารางที่ 10 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูกลุ่มที่มีการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพแบบวิชาเลือกเสรี ด้านการวัดผลและประเมินผล

ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระดับความคิดเห็น/ ระดับการปฏิบัติ		การแปล ความ
	$\bar{X}$	SD	ครูผู้สอน
1. ท่านมีการแจ้งหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ	4.17	0.64	มาก
2. ท่านให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผลแก่ผู้เรียน	4.00	0.59	มาก
3. ท่านมีการประเมินผลก่อนทำงานด้วยแบบประเมินการเขียนโครงการและแบบฟอร์มการให้คะแนน	3.79	0.83	มาก
4. ท่านมีการประเมินผลระหว่างการทำงานด้วยแบบสังเกต แบบบันทึกการปฏิบัติงาน แบบรายงานความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	3.96	0.75	มาก
5. ท่านมีการประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นการทำงานด้วยแบบประเมินผลงานหรือชิ้นงาน แบบประเมินคุณลักษณะของนักเรียน แบบทดสอบวัดความรู้ในเรื่องการปฏิบัติโครงการ	4.04	0.69	มาก
6. ท่านประเมินผลด้วยการประเมินที่หลากหลายโดยครูกลุ่มผู้เรียน เพื่อน ผู้ปกครอง และผู้สนใจอื่น ๆ ที่ปฏิบัติโครงการ	3.54	0.78	มาก
7. ท่านมีการนำผลที่ได้จากการประเมิน ไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการในครั้งต่อไป	3.71	0.86	มาก
รวม	3.89	0.73	มาก

จากตารางที่ 10 เมื่อพิจารณารายชื่อ ปรากฏว่ารูปแบบการลงทะเบียนแบบวิชาเลือกเสรี วิชาอาชีพ จากการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพ ด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ใน ระดับมากทุกรายการ และปฏิบัติมาเป็นอันดับ 1 คือการแจ้งหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการวัด ผลและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมา คือ ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ และติดตามผลผู้เรียน และการประเมินผลก่อนทำงานด้วยแบบประเมินการเขียนโครงการ และแบบฟอร์มการให้คะแนน ($\bar{X} = 4.00$)

เมื่อพิจารณาโดยรวม ปรากฏว่าครูผู้สอนมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวิชา โครงการอาชีพ ด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$)

3. การลงทะเบียนแบบกิจกรรมอิสระ ด้านการนำหลักสูตรมาใช้ การจัดการเรียน การสอน และการวัดและประเมินผล (ตารางที่ 11 – 12 -13)

ตารางที่ 11 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูกลุ่มที่มีการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพแบบกิจกรรมอิสระ ด้านการนำหลักสูตรมาใช้

ด้านการนำหลักสูตรมาใช้	ระดับ ความคิดเห็น		การแปล ความ
	$\bar{X}$	SD	
1. การเปิดสอนวิชาโครงการอาชีพ โดยการลงทะเบียนเป็นวิชาพื้นฐานอาชีพบังคับ 3 หน่วย มีความเหมาะสมเพียงใด	3.25	1.28	ปานกลาง
2. การเปิดสอนวิชาโครงการอาชีพ โดยการลงทะเบียนเป็นวิชาเลือกเสรี วิชาอาชีพ จำนวนไม่น้อยกว่า 3 หน่วยการเรียนมีความเหมาะสมเพียงใด	3.15	1.10	ปานกลาง
3. การลงทะเบียนเรียนในลักษณะการลงทะเบียนเป็นกิจกรรมอิสระ มีความเหมาะสมเพียงใด	3.54	1.19	มาก
4. ก่อนการดำเนินงานท่านมีการเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน และทำการศึกษาอย่างลึกซึ้งถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำโครงการอาชีพ	3.51	0.99	มาก
5. ท่านดำเนินการสอนสอดคล้องกับเป้าหมาย และทักษะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามคำอธิบายรายวิชา ช 041 การปฏิบัติโครงการอาชีพ	3.53	0.88	มาก
6. วิชาโครงการอาชีพไม่มีรูปแบบการสอนที่แน่นอน รวมถึงครูยังไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเท่าที่ควร	3.53	1.01	มาก
7. ครูผู้สอน ยังไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ สร้างโครงการตามที่ผู้เรียนมีความถนัด มีความสนใจ และมีความสามารถเท่าที่ควร	2.54	1.19	ปานกลาง
8. การดำเนินงานปฏิรูปโครงงานนั้น ยังคงใช้แนวเส้นประ คือสามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอด ซึ่งจะก่อให้เกิดความหลากหลายภายใต้การปฏิรูป	3.80	0.81	มาก
9. ผลการดำเนินการที่ผ่านมาโรงเรียนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร	3.80	0.85	มาก
รวม	3.41	1.03	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 เมื่อพิจารณารายข้อ ปรากฏว่า การลงทะเบียนแบบกิจกรรมอิสระจากการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพ ด้านการนำหลักสูตรมาใช้ อยู่ในระดับมากเกือบทุกรายการ ยกเว้น ความเหมาะสมของการเปิดสอนวิชาโครงการอาชีพ โดยการลงทะเบียนเป็นวิชาพื้นฐานอาชีพบังคับ 3 หน่วย ($\bar{X} = 3.25$) ความเหมาะสมของการเปิดสอนวิชาโครงการอาชีพ โดยการลงทะเบียนเป็นวิชาเลือกเสรี วิชาอาชีพ จำนวนไม่น้อยกว่า 3 หน่วยการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.15$) และครูผู้สอนยังไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ สร้างโครงการตามที่ผู้เรียนมีความถนัด มีความสนใจ และมีความสามารถเท่าที่ควร ($\bar{X} = 2.54$) สำหรับการปฏิบัติในด้านการนำหลักสูตรมาใช้ที่ครูผู้สอนปฏิบัติมากเป็นอันดับ 1 ได้แก่ การดำเนินงานปฏิรูปโครงการนั้น ยังคงใช้แนวทางประ คือสามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอด ซึ่งจะก่อให้เกิดความหลากหลายภายใต้การปฏิรูป และผลการดำเนินการที่ผ่านมาโรงเรียนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.80$)

เมื่อพิจารณาโดยรวม ปรากฏว่าครูผู้สอนมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพ ด้านการนำหลักสูตรมาใช้ในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$)

ตารางที่ 12 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพ ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระดับ ความคิดเห็น		การแปล ความ
	$\bar{X}$	SD	
1. ท่านใช้ความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษา / แนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาโครงการอาชีพ	3.85	0.78	มาก
2. ท่านแนะนำโครงการอาชีพที่ผู้เรียนเลือกปฏิบัติ ต้องเป็นงานอาชีพสุจริตที่มีอยู่ในท้องถิ่น หรืองานอาชีพที่เป็นความต้องการของผู้เรียน	4.20	0.81	มาก
3. ท่านให้การนิเทศ ช่วยเหลือ ดูแล แนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตั้งแต่วันแรกที่เริ่มโครงการจนกระทั่งถึงวันสุดท้ายของการทำโครงการ	4.00	0.77	มาก
4. ท่านช่วยแก้ปัญหา ร่วมวางแผนในการทำงาน การตัดสินใจ หรือกระตุ้นเมื่อพบข้อบกพร่อง และให้กำลังใจอย่างใกล้ชิด เมื่อพบว่าผู้เรียนในความดูแลของท่านมีปัญหาเป็นบางครั้ง	3.88	0.81	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระดับ ความคิดเห็น		การแปล ความ
	$\bar{X}$	SD	
5. ท่านให้ความสำคัญกับการดำเนินงานอย่างถูกต้องตามกระบวนการประกอบอาชีพ (กระบวนการประกอบอาชีพ เริ่มต้นจากการวิเคราะห์ วางแผน ลงมือปฏิบัติตามแผน การประเมินและปรับปรุง การปฏิบัติงาน ได้ผลผลิต นำผลผลิตไปจำหน่ายและมีรายได้ตอบแทน)	4.05	0.80	มาก
6. ท่านให้ความสำคัญกับขั้นตอนการบันทึกการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องของผู้เรียน	4.14	0.66	มาก
7. ท่านมีการติดตามการทำงานของนักเรียนในความดูแลอย่างใกล้ชิด เปิดโอกาสให้เด็กได้มีการอภิปรายปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานหรือรายงานความก้าวหน้าของงานเป็นระยะ ๆ	3.93	0.83	มาก
8. ท่านมีการส่งเสริมให้นำทรัพยากรในท้องถิ่น มาใช้ประกอบการเรียนการสอนกลุ่มวิชาโครงการอาชีพ	3.86	0.88	มาก
9. ท่านมีส่วนช่วย แนะนำ หรือติดต่อเชิญวิทยากรที่มีความสามารถเฉพาะมาให้ความรู้	3.05	0.99	มาก
10. การดำเนิน โครงการงาน ท่านได้รับความช่วยเหลืออย่างเป็นกัลยาณมิตรระหว่างครูด้วยกัน ทั้งด้านเอกสาร และความรู้เฉพาะทาง	3.81	0.75	มาก
11. ท่านคิดว่าครู ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้ความช่วยเหลือทั้งด้านสถานที่ภายในโรงเรียน รวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้รับจากฝ่ายบริหารอย่างเพียงพอ	3.64	0.94	มาก
12. ท่านคิดว่าเวลาเป็นปัญหาในการดำเนินการโครงการอาชีพ	3.75	1.03	มาก
13. ท่านได้นำผลจากการประเมินผลการปฏิบัติโครงการอาชีพ มาปรับปรุงการเรียนการสอน	3.32	0.92	ปานกลาง
14. ท่านให้โอกาสนักเรียนนำเสนอผลงานที่ทำขึ้น โดยจัดแผนโครงการงาน จัดนิทรรศการหรืออื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	3.69	1.12	มาก
รวม	3.80	0.86	มาก

จากตารางที่ 12 เมื่อพิจารณารายข้อ ปรากฏว่ารูปแบบการลงทะเบียนแบบกิจกรรมอิสระจากการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพ ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก เกือบทุกรายการ ยกเว้น การนำผลจากการประเมินผลการปฏิบัติโครงการอาชีพมาปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.32$) ซึ่งครูผู้สอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการปฏิบัติในด้านการจัดการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนปฏิบัติอยู่ในระดับมากเป็นอันดับ 1 ได้แก่ การแนะนำโครงการอาชีพที่ผู้เรียนเลือกปฏิบัติ ต้องเป็นงานอาชีพสุจริตที่มีอยู่ในท้องถิ่น หรืองานอาชีพที่เป็นความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.20$)

เมื่อพิจารณาโดยรวม ปรากฏว่าครูผู้สอนมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพ ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$)

ตารางที่ 13 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรูปของความคิดเห็นของครูกลุ่มที่มีการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงงานอาชีพแบบกิจกรรมอิสระ ด้านการวัดผลและประเมินผล

ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระดับ ความคิดเห็น		การแปล ความ
	$\bar{X}$	SD	
1. ท่านมีการแจ้งหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ	3.88	1.08	มาก
2. ท่านให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผลแก่ผู้เรียน	3.61	0.91	มาก
3. ท่านมีการประเมินผลก่อนทำงานด้วยแบบประเมินการเขียนโครงงานและแบบฟอร์มการให้คะแนน	3.34	1.11	มาก
4. ท่านมีการประเมินผลระหว่างการทำงานด้วยแบบสังเกต แบบบันทึกการปฏิบัติงาน แบบรายงานความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	3.63	1.05	มาก
5. ท่านมีการประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นการทำงานด้วยแบบประเมินผลงานหรือชิ้นงาน แบบประเมินคุณลักษณะของนักเรียน	3.66	0.98	มาก
แบบทดสอบวัดความรู้ในเรื่องการปฏิบัติโครงงาน			
6. ท่านประเมินผลด้วยการประเมินที่หลากหลายโดยครู กลุ่มผู้เรียน เพื่อน ผู้ปกครอง และผู้สนใจอื่น ๆ ที่ปฏิบัติโครงงาน	3.46	1.04	ปานกลาง
7. ท่านมีการนำผลที่ได้จากการประเมิน ไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงงานในครั้งต่อไป	3.66	0.88	มาก
รวม	3.61	1.01	มาก

จากตารางที่ 13 เมื่อพิจารณารายข้อ ปรากฏว่ารูปแบบการลงทะเบียนแบบกิจกรรมอิสระจากการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงงานอาชีพ ด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมากเกือบทุกรายการ ยกเว้น การประเมินผลด้วยการประเมินที่หลากหลายโดยครู กลุ่มผู้เรียน เพื่อน ผู้ปกครอง และผู้สนใจอื่น ๆ ที่ปฏิบัติโครงงาน ($\bar{X} = 3.46$) ซึ่งครูผู้สอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการปฏิบัติในด้านการวัดผลและประเมินผล ที่ครูผู้สอนปฏิบัติอยู่ในระดับมากเป็นอันดับ 1 ได้แก่ การแจ้งหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ ($\bar{X} = 3.88$)

เมื่อพิจารณาโดยรวม ปรากฏว่าครูผู้สอนมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงงานอาชีพ ด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$)

ตอนที่ 3 ปัญหา วิธีแก้ไข และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชา
 โครงงานอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ตารางที่ 14 - 15 - 16)

ตารางที่ 14 แสดงลักษณะปัญหา วิธีแก้ไข และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชา
 โครงงานอาชีพตามความคิดเห็นของครูต่อรูปแบบการลงทะเบียนแบบวิชาบังคับเลือก
 วิชาพื้นฐานอาชีพ จำแนกตามด้าน

ลักษณะของปัญหา	ความถี่	วิธีแก้ไข	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ด้านเวลาในการจัดการเรียนการสอน					
1. เวลาในการดำเนินการสอนที่จัดลงให้ในตารางเรียนให้ม้น้อย	3	1. จัดกิจกรรมการปฏิบัติจริงเพื่อนำเสนอผลงานในช่องกิจกรรมกีฬาภายในโรงเรียน 2. นำคาบว่างที่นอกเหนือจากการเรียนปกติของนักเรียนมาใช้ดำเนินการสอนวิชาโครงงาน 3. นัดจัดสอนในคาบอิสระ	2 1 1	1. ฝ่ายบริหารและผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลด้านการจัดทำโครงงานอาชีพควรประชุมกำหนดตารางเวลาเรียนที่เป็นทฤษฎีและปฏิบัติให้ชัดเจน 2. สามารถใช้เวลานอกดำเนินการได้	2 1
2. หลักสูตรกำหนดให้ 6 คาบต่อสัปดาห์ บางโรงเรียนจัดลงตารางสอนให้ 4 คาบ บางโรงเรียนจัดลงตารางให้ 2 คาบ	2	1. โรงเรียนให้ครูปฏิบัติโดยจัดให้ครบ 6 คาบ โดยใช้นอกเวลาเรียนบริเวณใกล้โรงเรียน หรือที่บ้านนักเรียน	2	1. ผู้ที่โรงเรียนมอบหมายให้ดำเนินการควรมีการตรวจติดตามงานว่าเป็นไปตามเวลาที่ตารางกำหนดหรือไม่	1

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลักษณะของปัญหา	ความถี่	วิธีแก้ไข	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
3. ไม่ได้จัดให้อยู่ช่วง เวลา 10.00-12.30 น. (คาบ 3-4)	1	1. ถ้าโครงการส่วนใหญ่เป็นการขายอาหารควรจัดให้สอดคล้องกับเวลาที่นักเรียนพัก	1	1. จัดตารางสอนให้ตรงเวลาพักกลางวัน	1
4. ไม่ได้จัดให้อยู่ในช่วงบ่ายจะได้ปฏิบัติงานได้เต็มที่	1				
5. ไม่จัดคาบเรียนให้ติดกับช่วงพัก ทำให้มีปัญหาในการจัดเตรียมชิ้นงานผลิตที่ต้องปฏิบัติตามมา	1	1. จัดคาบเรียนให้ติดกับช่วงพัก เพื่อให้มีเวลา ในการเตรียมและเก็บอุปกรณ์ได้บ้างจะได้ไม่เสียเวลาเรียนวิชาต่อไป	1	1. ขอให้จัดเป็นคาบ 3-4 หรือ คาบ 5-6 ซึ่งติดกับช่วงพัก	1
6. คาบเรียนที่จัดให้ไม่ต่อเนื่องกันทั้ง 2 คาบต่อการเรียน 1 ครั้ง	1	1. จัดคาบเรียน 1 ครั้ง ต่อ 2 คาบเรียนให้ติดกัน	1	1. การเรียน 1 ครั้ง ต้องใช้เวลาเรียน 2 คาบที่ติดต่อกัน ถ้ามีคาบเรียนที่เป็นวิชาอื่นคันจะทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ครบขั้นตอน	1
7. จัดคาบ 8-9 ให้ขายอาหารไม่ได้ เพราะเป็นช่วงเย็น	1			1. ถ้าต้องการให้ปฏิบัติงานจริงก็ควรจัดลงตารางให้ตรงกับเวลาที่ขายของได้	1

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลักษณะของปัญหา	ระดับ	วิธีแก้ไข	ระดับ	ข้อเสนอแนะ	ระดับ
3. จัดกลุ่มเล็กทำให้มีจำนวนกลุ่มมากเกินไป ซึ่งถ้าดูจากแนวโน้มการปฏิบัติโครงการอาชีพ กำหนดกลุ่มละ 3-5 คน แต่บางโรงเรียนจัดเพียงกลุ่มละ 3 คน	1	ศึกษาจากโรงเรียนใกล้เคียงที่สภาพแวดล้อมคล้ายกันมีการแบ่งกลุ่มอย่างไร	1		
4. พบว่ามีนักเรียนกลุ่มที่สนใจทำและกลุ่มที่ไม่สนใจทำ	1	1. สนับสนุนกลุ่มที่สนใจทำให้ดีขึ้นอีก แต่กลุ่มที่ไม่สนใจทำคอยกระตุ้นให้เห็นคุณประโยชน์	1		
5. โรงเรียนสหศึกษามีการแบ่ง กลุ่มแยกเฉพาะชายหรือหญิงทั้งกลุ่ม ถ้าทำโครงการขายอาหารมีปัญหาด้านความถนัด	1	1. ครูช่วยดูแลจัดนักเรียนชายหญิงให้คละกันในทุกกลุ่มถ้ายังมีปัญหาก็ช่วยกันคิดต่อ	1	1. ครูที่ปรึกษาต้องดูแลนักเรียนที่จัดทำโครงการอย่างใกล้ชิดจะได้ทราบปัญหา และหาวิธีแก้ไขทัน	1
3. ด้านสถานที่ในการดำเนินการ					
1. สถานที่ในการดำเนินการคับแคบเกินไป	5	1. จัดกลุ่มสลับเวลายกในการลงปฏิบัติงาน	2	1. แบ่งพื้นที่ภายในโรงเรียน โดยมีการกำหนดขอบเขตให้ชัดเจน และถ้าเป็นไปได้ทำเป็นร้านค้านอกโรงเรียน หรือในรูปบริษัทให้นักเรียนปฏิบัติ 2. ปรับพื้นที่เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ใช้น้อยลงแต่ทั่วถึง	3 1

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลักษณะของปัญหา	ระดับ ความถี่	วิธีแก้ไข	ระดับ ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ระดับ ความถี่
2. การจัดจำหน่าย ไม่เหมาะสม ไม่มีข้อมูล ขายที่ชัดเจนและจัดไว้ เฉพาะในการนำสินค้า มาวางจำหน่าย	5	1. ให้ตั้งขายบริเวณโรงอาหาร ซึ่งต้องใช้เวลาเก็บอุปกรณ์ที่ ใช้ในห้องพักรูหลัง จากการ ขายเสร็จแล้วทุกครั้ง 2. ให้นักเรียนใช้ห้องธุรการ ในการเรียน	1	1. ควรจัดสถานที่ (ซุ้ม) ให้ ปฏิบัติจริง ที่มีมุมเหมาะสม และสวยงาม ไม่ควรปล่อย ให้ตั้งโต๊ะ ขายตามสภาพ	3
3. ห้องปฏิบัติการ (ห้องคหกรรม) ไม่เพียงพอ	1	1. แบ่งปฏิบัติหมุนเวียน ผลัดเปลี่ยนกันไป (ผลิตอาหาร) 2. ให้ใช้ห้องครัว	1 1	1. ให้จัดทำที่บ้านนักเรียน สรุปเป็นรายงาน และถ่ายรูป ขั้นตอนการทำงานที่ได้ปฏิบัติ	1
4. ด้านข้อจำกัดของลักษณะโครงการอาชีพที่นักเรียนเลือกปฏิบัติ					
1. นักเรียนชอบขาย เฉพาะอาหารและผลิต อาหารจำหน่ายราย การซ้ำกัน ทำให้เกิด การแข่งขันกัน	2	1. ครูให้นักเรียนชี้แจงความ สามารถที่จะดำเนินการได้ แล้วให้เลือกไม่ให้ซ้ำกัน 2. ครูชี้ให้เห็นความแตกต่าง ของส่วนผสมของ อาหารซึ่ง ทำให้ดูแตกต่างได้	2 4	1. ควรเป็นอาชีพที่ผู้ปกครอง จะทำอยู่ทำให้ได้ คุณภาพไม่ใช่ทำเป็น เหมือนของเล่น ๆ	1
2. ผลิตกันได้แค่อาหาร ไม่สามารถปฏิบัติโครง งานอาชีพได้หลากหลาย	2	1. แนะนำให้นักเรียนใช้อาชีพ ของบิดามารดาปฏิบัติโครง งานอาชีพได้แต่ให้นักเรียนขาด ประสบการณ์ในการผลิตจึง ทำได้แค่ซื้อมาขายไปเท่านั้น	1	1. ควรทำเป็นผลิตภัณฑ์ ที่ใช้ส่วนตัว หรือทั่ว ๆ ไปที่สามารถทำจำหน่าย ได้	1
3. นักเรียนไม่มีเงินทุน ดำเนินการ	1	1. โรงเรียนหาทุนสนับสนุน เพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ให้นักเรียน ได้บางส่วน และในส่วน วัสดุคืบให้นักเรียนลงทุนเอง	1		

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลักษณะของปัญหา	ความถี่	วิธีแก้ไข	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
4. นักเรียนสนใจโครงการแต่บางโครงการขาดทักษะ และโรงเรียนขาดทรัพยากรบุคคล	1	1. หาวิทยากรด้านอาชีพจากแหล่งต่าง ๆ โดยครูเป็นผู้ประสานงานที่ดี	1		
5. นักเรียนขาดความตระหนักและความรับผิดชอบ ไม่เห็นความสำคัญต่อโครงการอาชีพ และไม่คอยชมร่วมกิจกรรมจะเน้นเรียนเฉพาะวิชาหลักเพื่อใช้สอบแข่งขันเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาอย่างเดียว	2	1. เปิดโอกาสให้เลือกตามความสมัครใจ เพื่อให้ตรงตามความต้องการ	1	1. โรงเรียนที่มีโครงการจัดเป็นประเภทให้นักเรียนเลือกเรียน ควรให้ลองเรียน 2 สัปดาห์ ถ้าไม่ชอบให้แล้วเปลี่ยนวิชาได้ 1 ครั้ง	1
5. ลักษณะวิธีการนำเสนอโครงการ					
1. มีการนำเสนอในกลุ่มเฉพาะผู้เรียนโครงการเท่านั้น	1			1. ควรมีส่วนให้นักเรียนอื่น ที่ไม่ได้เรียนวิชาโครงการอาชีพเข้าร่วมสังเกตการณ์	1
2. สถานที่ในการจัดนำเสนอผลงานไม่ควรนำเสนอรวมกับโครงการอื่น ควรเป็นเฉพาะ ช 041 โครงการอาชีพ จะทำให้เห็นชัดเจน	1	1. แยกกลุ่มการนำเสนอ และจัดให้มีพื้นที่มากพอในการแสดงผลงานเฉพาะ ช 041 โครงการอาชีพ	1	1. ควรเป็นการนำเสนอเฉพาะ ช 041 ทุกรายวิชาของทุกหมวดวิชา โดยใช้ชื่อว่า “นิทรรศการโครงการอาชีพ” เป็นการเน้นให้เห็นความสำคัญของทุกวิชาที่ต้องไปให้ถึงอาชีพ	1

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลักษณะของปัญหา	ความถี่	วิธีแก้ไข	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
3. ไม่ควรเป็นการนำเสนอในนิทรรศการ โครงการอาชีพเพื่อตัดสินใจให้คะแนนเพียงครั้งเดียว โดยไม่ดูการนำเสนองานครั้งแต่ละครั้งที่ผ่านมา	1			1. ควรให้นำเสนอเป็นช่วงเวลา อาจเป็นทุก 1 หรือ 2 สัปดาห์ หรือ 1 เดือน เพื่อดูความก้าวหน้า โดยการตรวจจากแบบบันทึกความก้าวหน้าในการทำงาน	1
				2. ควรเชิญผู้ปกครองมาร่วมชมการนำเสนอและประเมินผลร่วมกับครู ผู้สอนและเพื่อน ๆ นักเรียน	3
4. เมื่อต้องนำเสนอโดยการปฏิบัติจะมีปัญหาด้านอุปกรณ์และเครื่องมือใช้ที่ไม่เพียงพอ	3	1. ฝ่ายดำเนินการที่ทางโรงเรียนมอบหมายควรมีการดูแลด้านวัสดุอุปกรณ์ก่อนวันนำเสนอให้ 2. ให้นักเรียนปฏิบัติมาจากที่บ้านแล้วเอามาเสนอ	2 2		
5. นักเรียนขาดประสบการณ์ในการเขียนโครงงานนำเสนอผลงาน ทั้ง ๆ ที่มีความสามารถในการผลิต และจำหน่ายจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	2			1. สนับสนุนให้นักเรียนออกปฏิบัติเพื่อศึกษาสภาพการทำงานจากสถานที่จริง	1

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลักษณะของปัญหา	ระดับ ความถี่	วิธีแก้ไข	ระดับ ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ระดับ ความถี่
6. นักเรียนไม่สามารถนำเสนอรูปแบบโครงการได้ดีมากนักยังไม่มีความคิดสร้างสรรค์ และขาดความรู้ในการนำเสนอ	1	1. ครูช่วยชี้แนวทางให้เพิ่มเติม	1	1. ให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินการเองตามความถนัด และมีการปรึกษาครูก่อนนำเสนอ	2
7. ส่วนใหญ่นักเรียนนำเสนอโดยรายงานหน้าชั้นเรียนเพียงคนเดียว และนำเสนอเอกสารปฏิบัติงานส่ง	1				
6. ด้านอื่น ๆ					
1. นักเรียนได้เรียนวิชาที่ไม่ตรงกับที่เลือกเพราะโครงการที่ต้องการเลือกเต็มแล้ว	1	1. พยายามจัดประเภทของโครงการให้มากพอเพื่อให้ได้ตามต้องการมากที่สุด	1	1. ควรมีการกำหนดโครงการอาชีพให้เห็นเป็นทางเลือกที่หลากหลาย	1
2. นักเรียนขาดความกระตือรือร้นเนื่องจากไม่ชอบงานที่ปฏิบัติ	1				
3. นักเรียนขาดความรับผิดชอบไม่ให้ความร่วมมือ ไม่รู้จักกระบวนการกลุ่ม และครูขาดทักษะการจัดการ	1				1
4. นักเรียนไม่ค่อยให้ความสำคัญเพราะคิดว่าทำอย่างไรก็ต้องผ่านการประเมิน	1			1. วางแนวปฏิบัติในการทำงานและการประเมินผลที่ชัดเจนและปฏิบัติจริง	1

จากตารางที่ 14 แบบสอบถาม 26 ฉบับ มีผู้เสนอแนะปัญหา วิธีแก้ไข และข้อเสนอแนะอื่น ๆ มา 13 คน และใน 13 คนนี้ บางคนก็เสนอแนะเพียงปัญหาเฉพาะบางด้าน บางคนก็เสนอแนะเพียงวิธีแก้ไขเฉพาะบางด้าน และบางคนก็เสนอแนะที่สอดคล้องกับปัญหาและวิธีแก้ไข บางคนก็เสนอแนะทั่วไปเท่านั้น ผู้วิจัยจึงได้รวมจำนวนสถิติความถี่ของของครูผู้สอนตามที่แสดงไว้พร้อมกับได้สรุปเป็นด้าน ๆ ดังนี้คือ

1. ด้านเวลา

ปัญหาที่พบ ได้แก่ การที่โรงเรียนจัดตารางเรียนที่มีชั่วโมงเรียนให้น้อย การจัดเวลาของแต่ละโรงเรียนที่จัดให้เป็นตารางเรียนตามหลักสูตร ไม่เท่ากัน เวลาเรียนไม่จัดอยู่ในช่วงเวลา 10.00-12.30 น. และไม่ได้จัดให้อยู่ในช่วงบ่าย ไม่จัดให้ติดกับช่วงพัก จัดให้ไม่ติดต่อกัน 2 คาบ บางโรงเรียนในกลุ่มนี้จัดให้เรียนคาบ 8-9 (14.30-16.20 น.) เป็นช่วงเย็นถ้าเป็นโครงการขายอาหารขายไม่ได้แล้ว รวมทั้งเวลาทำกิจกรรมจัดกลุ่มลงเรียนต่อครั้งมากเกินไปทำให้มีปัญหาต่อเนื่องเกี่ยวโยงไปถึงเรื่องอุปกรณ์ที่ต้องใช้ร่วมกันมีไม่เพียงพอ

วิธีแก้ไข โรงเรียนให้ครูดูแลและปฏิบัติการสอนให้ครบ 6 คาบตามหลักสูตร ด้วยการนัดหมายกับนักเรียนเอง ใช้นอกเวลาเรียนบ้าง คาบว่างที่นักเรียนมีบ้าง คาบเรียนอิสระบ้าง และใช้การปฏิบัตินำเสนอในช่วงที่มีกิจกรรมประจำปี เช่น กีฬาสีภายในโรงเรียน ถ้าเป็นการเรียนปกติโครงการขายอาหารควรจัดคาบเรียนให้ต่อเนื่องกัน 2 คาบ และติดกับช่วงพักของนักเรียนจะได้ขายอาหารได้ ทั้งยังเตรียมอุปกรณ์และเก็บได้โดยไม่เสียเวลาเรียนในคาบเรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะ ฝ่ายบริหารและผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลด้านการจัดทำโครงการอาชีพ ควรประชุมกำหนดตารางเวลาเรียนที่เป็นทฤษฎีและปฏิบัติโดยกำหนดให้ชัดเจน ถ้าต้องการให้มีการปฏิบัติงานจริง ขอให้จัดสอนในคาบเรียนที่ 3-4 หรือ 5-6 ซึ่งติดกับช่วงพักกลางวันจะได้ขายของได้ และผู้ดูแลควรติดตามประเมินให้เป็นไปตามตารางงานด้วย

2. ด้านจำนวนกลุ่มนักเรียนที่ต้องให้คำปรึกษา และดูแล ติดตาม

ปัญหาที่พบ บางโรงเรียนจัดจำนวนนักเรียนต่อกลุ่มให้มากเกินไป มีถึงกลุ่มละ 25 คน และกลุ่มละ 30-35 คน บางโรงเรียนจัดกลุ่มเล็กเพียง 3 คน ทำให้มีจำนวนกลุ่มมาก บางโรงเรียนให้ครูรับผิดชอบมากกว่า 1 กลุ่ม บางโรงเรียนใช้เฉพาะครูที่สอนวิชาการงานอาชีพทำให้มีครูไม่เพียงพอ กลุ่มนักเรียนที่จัดมีทั้งสนใจต้องการเรียนมากและไม่สนใจเพราะคิดว่าไม่สำคัญ และถ้าเป็นโรงเรียนสห การเข้ากลุ่มที่มีการยอมรับเฉพาะนักเรียนหญิงหรือนักเรียนชายเท่านั้น ซึ่งปัญหาที่มีได้แก่โครงการขายอาหารของกลุ่มนักเรียนชายทั้งหมดปัญหาเกิดจากความไม่ถนัด

วิธีแก้ไข ลดจำนวนนักเรียนต่อกลุ่ม ลดจำนวนกลุ่มให้น้อยลงโดยใช้ห้องเรียนหรือชั้นเรียนเป็นเกณฑ์เพื่อสะดวกในการดูแล และทำการศึกษาโรงเรียนตั้งอยู่ในเขตใกล้เคียงโรงเรียนของเราว่ามีการจัดกลุ่มกันอย่างไร

ข้อเสนอแนะ การจัดกลุ่มนักเรียนควรจัดตามแนวในการปฏิบัติโครงการอาชีพ ที่มีการจัดกลุ่มเพียงกลุ่มละ 3-5 คน แต่การจัดกลุ่มขนาดใด การจะให้ครูดูแลคนละก็กลุ่มควรประชุมตกลงกัน ทั้งนี้ฝ่ายวิชาการของโรงเรียนควรศึกษาและปฏิบัติตามหลักสูตรซึ่งกำหนดให้ครูทุกคนของทุกหมวดวิชาในโรงเรียนจัดทำโครงการอาชีพร่วมกัน และถ้าใช้ครูทุกคนรับผิดชอบเพียง 1 กลุ่มเท่านั้น ทำให้ครูสามารถดูแลอย่างใกล้ชิด

3. ด้านสถานที่ในการดำเนินการ

ปัญหาที่พบ สถานที่ในการดำเนินการคับแคบ ห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอ และไม่มีชุมชนเฉพาะในการนำสินค้ามาตั้งจำหน่าย

วิธีแก้ไข จัดกลุ่มนักเรียนสลับกันใช้สถานที่ทั้งผลิต (โดยเฉพาะอาหาร) และการวางจำหน่าย บางโรงเรียนใช้โรงอาหาร ห้องธุรการ ห้องครัวตามความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ จัดพื้นที่ให้นักเรียนปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน พื้นที่ภายในโรงเรียนโดยเฉลี่ยให้แต่ละกลุ่มสลับกัน ส่วนการปฏิบัติภายนอกโรงเรียนอาจทำในรูปร้านค้าหรือบริษัท หรือให้นักเรียนจัดทำที่บ้าน สรุปเป็นรายงานและถ่ายรูปขั้นตอนการทำงานที่ได้ปฏิบัติ

4. ด้านข้อจำกัดของลักษณะโครงการอาชีพที่นักเรียนเลือกปฏิบัติ

ปัญหาที่พบ นักเรียนจัดทำโครงการอาชีพไม่หลากหลาย ส่วนมากทำโครงการอาชีพด้านการขายอาหาร มีการขายซ้ำกัน เพราะเป็นโครงการที่ไม่ต้องใช้เงินทุนมาก แต่มีนักเรียนบางกลุ่มสนใจทำโครงการอาชีพ แต่ครูยังขาดทักษะและโรงเรียนไม่มีทรัพยากรบุคคลเพียงพอที่สำคัญนักเรียนขาดความตระหนักและความรับผิดชอบ ให้ความสำคัญกับการเรียนเฉพาะวิชาหลักที่จะใช้สอบเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา

วิธีแก้ไข ครูที่ปรึกษาเรียกกลุ่มที่จัดทำโครงการอาชีพที่เลือกดำเนินการขายซ้ำกันมาชี้แจง เพื่อเลือกกลุ่มที่มีแนวโน้มในการดำเนินการได้เป็นผู้จัดทำโครงการไม่ให้ซ้ำกัน แต่ต้องเป็นความสมัครใจและเป็นความต้องการของนักเรียนด้วย โดยนักเรียนสามารถใช้อาชีพของบิดามารดาเป็นแนวทางปฏิบัติได้ ทั้งนี้โรงเรียนต้องหาทุนสนับสนุนการจัดซื้ออุปกรณ์ในการดำเนินการให้นักเรียน โดยนักเรียนลงทุนด้านวัตถุดิบ ในส่วนของโครงการที่ครูขาดทักษะหรือไม่สามารถให้คำแนะนำได้ ให้เชิญวิทยากรจากแหล่งต่าง ๆ โดยครูเป็นผู้ประสานงานให้

ข้อเสนอแนะ นักเรียนควรดำเนินงานโครงการอาชีพโดยดูจากอาชีพที่ผู้ปกครองทำอยู่ จะทำให้ได้งานที่มีคุณภาพ ถ้าจะผลิตควรเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ส่วนตัวทั่วไปจะจำหน่ายได้ง่าย

นอกจากนี้ถ้าโรงเรียนใดมีการระบุโครงการให้เลือก ควรให้นักเรียนได้ลองเรียนประมาณ 2 สัปดาห์ ถ้าไม่ชอบให้เปลี่ยนได้

5. ด้านวิธีการนำเสนอโครงการ

ปัญหาที่พบ การนำเสนอซึ่งเป็นวันสรุปการทำโครงการมีทั้งการจัดนิทรรศการและการนำเสนอในชั้นเรียน ถ้าเป็นการนำเสนอในงานนิทรรศการบางโรงเรียนนำเสนอกันในกลุ่มเฉพาะของผู้เรียน โครงการอาชีพ บางโรงเรียนนำเสนอโครงการอาชีพร่วมกับงานโครงการอื่น ๆ และถ้ามีการนำเสนอโดยการปฏิบัติจะมีปัญหาด้านอุปกรณ์และเครื่องมือพอเพียง และนักเรียนยังขาดทั้งความรู้และประสบการณ์ในการนำเสนอรูปแบบโครงการที่สร้างสรรค์ และโรงเรียนบางแห่งใช้การนำเสนอเฉพาะหน้าชั้นเรียนและให้สรุปรวมเอกสารที่ปฏิบัติส่ง และบางโรงเรียนให้คะแนนทั้งหมดเพียงครั้งเดียวกับการนำเสนอในวันจัดนิทรรศการเท่านั้น

วิธีแก้ไข การนำเสนอซึ่งเป็นวันสรุปการทำโครงการถ้ามีทั้งโครงการอาชีพและโครงการเฉพาะด้านอื่นด้วย ควรจัดพื้นที่ของการนำเสนอให้แยกจากกัน ในส่วนของวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือฝ่ายดำเนินการที่โรงเรียนมอบหมายควรมีส่วนช่วยในการดูแลก่อนวันนำเสนอจริง หรือถ้าไม่พร้อมจริง ๆ ควรมีบางส่วนให้นักเรียนปฏิบัติมาจากบ้านเพื่อนำมาเสนอ โดยในส่วนของ การนำเสนอครูที่ปรึกษาควรมีส่วนสำคัญในการชี้แนวทางและวิธีการให้นักเรียน

ข้อเสนอแนะ การนำเสนอซึ่งเป็นวันสรุปงานของทุกหมวดวิชาที่ทำโครงการอาชีพตามหลักสูตรกำหนดควรใช้ชื่องานให้เด่นชัดว่า “นิทรรศการ โครงการอาชีพ” และให้ผู้ปกครองที่เชิญมาร่วมทั้งนักเรียนอื่น ๆ ที่ไม่ได้เรียนวิชาโครงการอาชีพมีส่วนสังเกตการและร่วมประเมินผลกับครูผู้สอน ในส่วนการนำเสนอให้นักเรียนได้มีโอกาสคิดเองตามความถนัดและสามารถปรึกษาร่วมกับครูที่ปรึกษาก่อนนำเสนอจริง โดยการเก็บคะแนนในการนำเสนอกำหนดเป็นช่วงเวลา ว่าควรเป็นจำนวนครั้งให้ชัดเจน ไม่ควรเป็นการให้คะแนนทั้งหมดกับการนำเสนอสรุปเพียงครั้งเดียว ทั้งนี้ โรงเรียนควรได้มีการสนับสนุนให้นักเรียนออกปฏิบัติงานเพื่อศึกษาสภาพการทำงานจากสถานที่จริงด้วย

6. ด้านอื่น ๆ

ปัญหาที่พบ นักเรียนได้เรียนวิชาที่ไม่ตรงกับที่เลือก เพราะโครงการที่ต้องการเลือกเต็มแล้ว ทำให้นักเรียนขาดความกระตือรือร้นเนื่องจากไม่ชอบงานที่ปฏิบัติ นักเรียนยังขาดความรับผิดชอบ ไม่ให้ความร่วมมือ ไม่รู้จักการทำงานเป็นทีม นักเรียนยังไม่เห็นความสำคัญของการเรียนเพราะการวัดผลของโรงเรียนไม่เป็นมาตรฐานที่น่าเชื่อถือ และที่สำคัญคือครูผู้สอนยังขาดทักษะในการจัดการ

วิธีแก้ไข พยายามจัดประเภทของโครงการให้มีมากขึ้นเพื่อให้ได้ตามต้องการของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ ควรมีการกำหนดโครงการอาชีพให้เห็นเป็นทางเลือกที่หลากหลาย และวางแผนปฏิบัติการในการทำงานและการประเมินผลที่ชัดเจนและปฏิบัติจริง โดยเฉพาะถ้าเป็นการลงทะเบียนเรียนแบบเลือกเสรี

ตารางที่ 15 แสดงลักษณะปัญหา วิธีแก้ไข และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการอาชีพตามความคิดเห็นของครูต่อรูปแบบการลงทะเบียนแบบวิชาเลือกเสรี วิชาอาชีพ จำแนกตามด้าน

ลักษณะของปัญหา	ความถี่	วิธีแก้ไข	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ด้านเวลาในการจัดการเรียนการสอน					
1. ชั่วโมงเรียนที่จัดให้ ครูและนักเรียนพบกันมีน้อย เวล่าน้อย ทำกิจกรรมไม่ทัน	6	1. ควรเพิ่มจำนวนชั่วโมงเรียน เพื่อให้มีเวลาในการทำกิจกรรมและพบครูที่ปรึกษาได้มากขึ้น	4	1. ควรประชุมจัดลงตารางเวลาวิชาโครงการให้ชัดเจนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เพราะการทำนอกเวลา หาเวลายาก เนื่องจากวันเสาร์-อาทิตย์นักเรียนต้องเรียนพิเศษ แต่อาจให้จัดกิจกรรมในวันหยุดอื่น ๆ	3
2. หลักสูตรมี 6 คาบ/สัปดาห์ บางโรงเรียนจัดให้เรียนในตารางเพียง 1 คาบเพื่อสรุปและติดตามงาน ส่วนอีก 5 คาบให้ครูผู้สอนดำเนินการเองนอกเวลาเรียนและวันหยุด บางโรงเรียนจัดให้เรียนในตาราง 2-3 คาบ อีก 3-4 คาบให้เรียนนอกตาราง	1	1. ประชุมตกลงกันเรื่องการใช้เวลาวางนอกเวลาในการปฏิบัติจริง	1		

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ลักษณะของปัญหา	ความถี่	วิธีแก้ไขที่ใช้	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
3. ช่วงเวลาที่สอนโครงการได้ตอนเย็นเกินไป ถ้านักเรียนทำโครงการขายสินค้าโอกาสที่จะขายได้น้อยเนื่องจากเป็นเวลากลับบ้านและนักเรียนอาจไม่มีเงินพอที่จะซื้อ	1	1. ฝ่ายบริหารควรรับฟังความคิดเห็น คิดตาม และช่วยแก้ไข โดยดูว่าช่วงเวลาใดต้องมีการแก้ไขบ้าง ไม่ใช่มอบหมายฝ่ายใดดำเนินการแล้วขาดการติดตาม	1		
4. เวลาสอนที่โรงเรียนจัดให้ไม่ต่อเนื่องกันทั้ง 2-3 คาบ ทำให้ไม่มีเวลาเตรียมก่อนและหลังขายเสร็จ	1				
5. โรงเรียนกำหนดเวลาขายสินค้าไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับเวลาว่างของนักเรียน ซึ่งเวลาว่างของนักเรียนแต่ละห้องที่จัดเข้ากลุ่มนั้นว่างไม่ตรงกัน	2			1. กำหนดเวลาปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนให้แน่นอน เพื่อให้ทุกคนได้ปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน	2
6. จำนวนชั่วโมงเรียนวิชาพื้นฐานแกนบังคับมากทำให้นักเรียนให้ความสำคัญ 5 วิชาหลัก (วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา อังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา) ในการสอบเอนทรานซ์เป็นส่วนใหญ่ ให้ความสนใจวิชาโครงการอาชีพน้อย	1	1. ครูควรมีส่วนช่วยปรับเปลี่ยนสังคม และทัศนคติ ชี้ให้เห็นความสำคัญของทุกวิชา เพราะในการดำเนินชีวิตไม่สามารถใช้เฉพาะวิชาใดวิชาหนึ่งชีวิตได้	1		